

Beståndsvårdsmetoder – trädskiktsvis och kontinuerlig beståndsvård

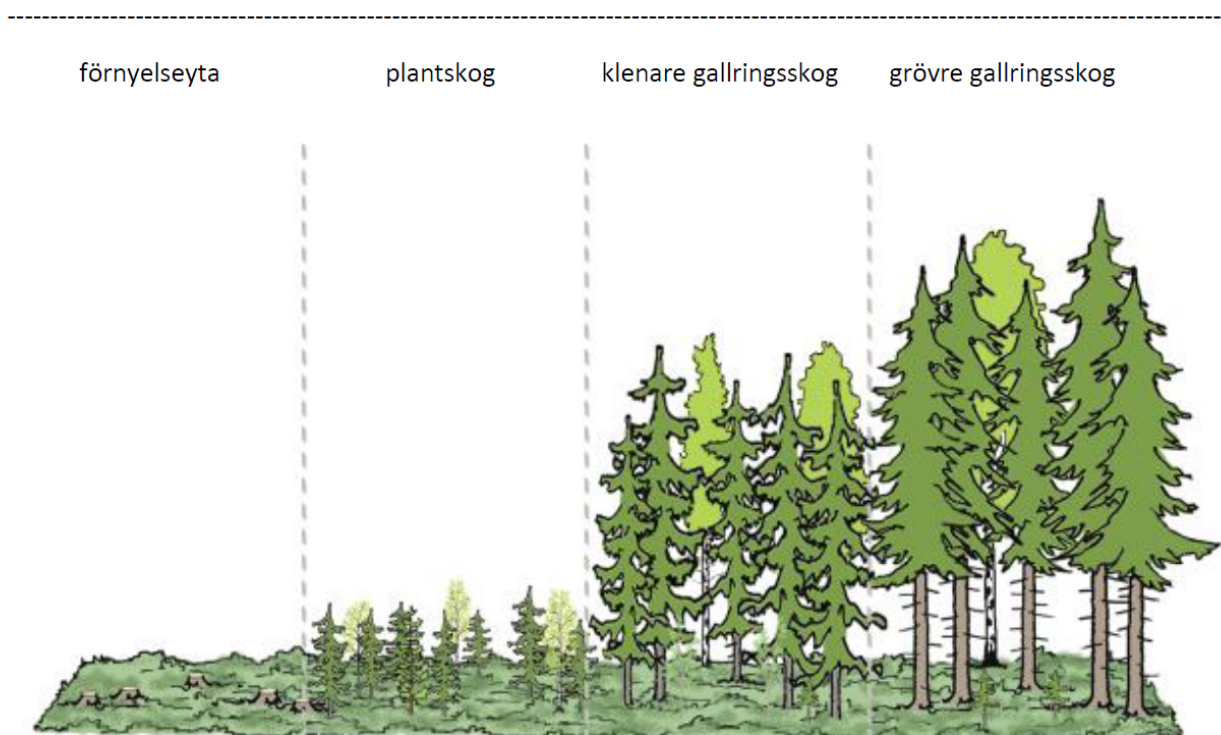

Vid höggallring blir det ett högre stockuttag än vid låggallring om beståndet är väl skött. Bild: © Maria Lindén.

Det finns två huvudmetoder för skogsvård att välja mellan. Olika metoder kan också användas i olika delar av skogen.

Beståndsvård trädskiktsvis

I bestånd som vårdas trädskiktsvis förekommer i allmänhet ett dominerande skikt som består av träd av ungefär samma ålder och storlek och som gynnas genom beståndsvård och gallringsavverkningar. Skogsvården kan delas in i två olika skeden, ett förnyelseskede och ett beståndsvårdande skede. Det beståndsvårdande skedet avslutas då man utför en [förnyelseavverkning](#). I förnyelseskedet ligger tyngdpunkten på etableringen av ett nytt bestånd och på den tidiga vården av plantbeståndet. [Förnyelsen](#) kan ske i form av naturlig förnyelse, sådd eller plantering. I det beståndsvårdande skedet inriktar sig på skogsvården på vården av det unga trädbeståndet. Om förnyelsearbetena har skötts i tid och på rätt sätt, minskar behovet av skogsvård. Målet för skogsvården är att trygga en god tillväxt och kvalitet hos beståndet.

Beståndsstruktur vid beståndsvård trädskiktsvis: 1) Enskiktat grandominerat bestånd.

Beståndsstruktur vid beståndsvård trädskiktsvis: 1) Enskiktat grandominerat bestånd.

plantskog med överståndare

samma plantskog några år efter att överståndarna avverkats. (obs. en del av överståndarna kan kvarlämnas för att växa och bli grova träd)

Bestandsstruktur vid beståndsvård trädskiktsvis: 2) tvåskiktat björk-granbestånd. Detta kan även vara utgångsläget för kontinuerlig beståndsvård.

Bestandsstruktur vid beståndsvård trädskiktsvis: 2) Tvåskiktat björk-granbestånd. Detta kan även vara utgångsläget för kontinuerlig beståndsvård.

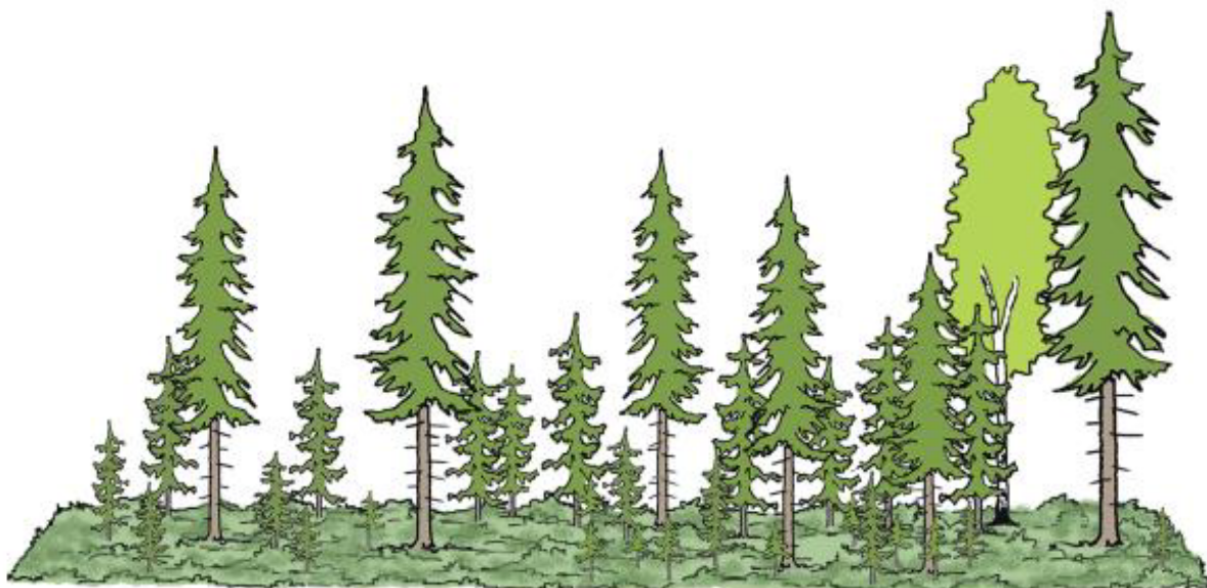
Kontinuerlig beståndsvård

[Kontinuerlig beståndsvård](#) är en skogsvårdsmetod där skogen i regel alltid är trädklädd och där man inte utför kalavverkning. Förnyelsen av skogen baserar sig på befintlig underväxt eller plantor som uppkommer efter avverkning. Förnyelse- och beståndsvårdsskedena överlappar varandra så att tyngdpunkten i skogsvården växlar mellan förnyelse och beståndsvård, beroende på situationen.

Träden varierar i storlek och det förekommer vanligen klart fler unga träd än äldre. Antalet stora träd är emellertid alltid så stort att man upplever en skogskänsla. Antalet träd i olika storleksklasser kan variera i olika skeden av beståndets utveckling. I ett bestånd där man bedriver kontinuerlig beståndsvård är det också typiskt att träden är placerade i grupper. Plantskogsvård utförs vid behov.

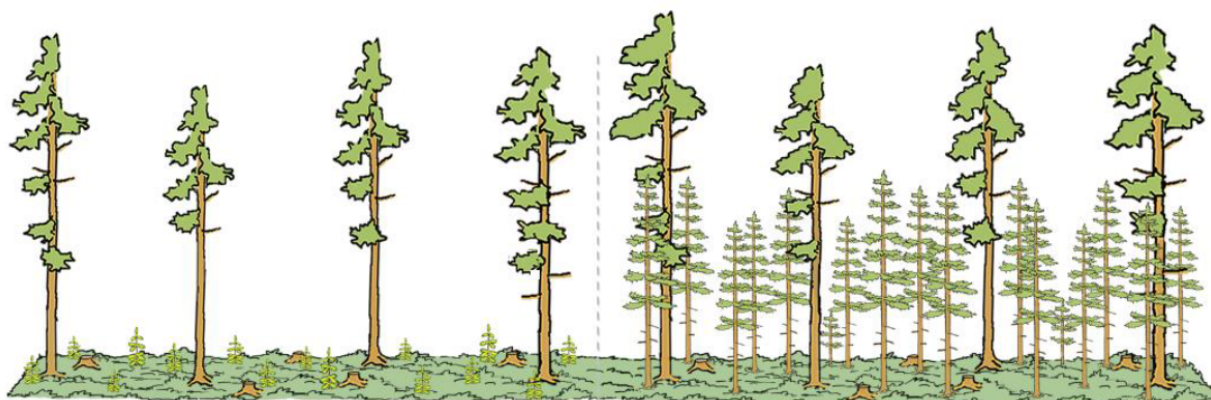
Avverkningsmetoderna utgörs huvudsakligen av plock- och luckhuggning, ljushuggning, avverkning av överståndare samt avverkning i skärm- eller fröträdsställning. Särskilt på torvmarker kan också teghuggning komma i fråga.

Både vid kontinuerlig beståndsvård och vid beståndsvård trädskiktsvis är det viktigt att se till att lämna naturvårdsträd, gynna uppkomsten av död ved och upprätthålla en tillräcklig trädslagsblandning.

Beståndsstruktur vid kontinuerlig beståndsvård: 1) grandominerat, olikåldrigt bestånd.

Beståndsstruktur vid kontinuerlig beståndsvård: 1) Grandominerat, olikåldrigt bestånd.

Beståndsstruktur vid kontinuerlig beståndsvård: 2) fröträdsställning i kontinuerlig beståndsvård.

Beståndsstruktur vid kontinuerlig beståndsvård: 2) Fröträdsställning i kontinuerlig beståndsvård.

Läs mer om ämnet: Skötsel av en skogsfastighet | [Begreppen och klassificeringarna inom skogsvården](#)